

De dag van het gebroken brood

Op Witte Donderdag bezochten wij 'de hofkens', zoals ze in Antwerpen genoemd werden. In alle kerken en kapellen van de stad, was de uitgestalde monstrans met de grote hostie, bijna bedolven onder de bloemen. Met het hele gezin (vader uitgezonderd want die moest werken) trokken we van het ene hofke naar het andere. Na afloop volgde de discussie over welk altaar het mooist versierd was. De winnaar was meestal het Schoenmakerskapelletje in het oude centrum van de stad. Dat werd ook op gewone dagen druk bezocht, maar Witte Donderdag sloeg alles. De deur was amper open of de lucht van veel mensen, wierook en brandende kaarsen walmden je tegen. En dan de bloemen! Wij hadden thuis geen tuin, alleen een betegelde koer met tegen de muren een randje vetplanten. Bloemen zag je alleen in het park of bij de bloemist. Maar, lieve God, één keer per jaar, het Witte Donderdag-hofke van de Schoenmakerskapel! Ik kon me niets mooiers voorstellen. Lieflijker dan een Alpenweide in volle bloeitijd. Al kende ik die toen alleen van de Liebigprentjes die we verwoed verzamelden en inplakten.

Jaren later kwam Witte Donderdag op een andere manier in het vizier. We bezochten de Sint- Pieters-kerk in Leuven, waar een retabel hangt van Dieric Bouts, een van onze grootste schilders. Zijn Laatste Avondmaal prijkt op het middenstuk van de retabel en is omringd door vier zijpanelen, elk met een tafereel uit het Oud Testament. In drie daarvan wordt brood aangeboden. Abraham krijgt het van priester-koning Melkisedek. Joden in de woestijn, op weg naar het beloofde land, rapen hongerig en dankbaar het uit de hemel gevallen manna op. En een engel daalt neer, met in zijn handen brood voor de nog slapende profeet Elia. Brood was dus duidelijk onmisbaar in de Bijbel en we blijven er ook vandaag om vragen: 'Geef ons heden ons dagelijks brood'. Al ziet het er nu wel anders uit dan in de tijd van Jezus of de profeten. Thuis, aan tafel, breken we het brood niet, we snijden het (of kopen het gesneden bij de bakker) en daar heb je de vertrouwde boterham. In de kerk ontvangen we geen stukje brood maar een rond, wit ouweltje van ongezuurd tarwemeel, dat we hostie noemen. Dat woord, afkomstig van het Latijnse hostia (offer) werd voor het eerst in geschreven vorm gezien in 1282. Of de hostie al eerder bestond, is niet duidelijk. In de middeleeuwen mochten alleen gewijde mannen hosties bakken. Vandaag bestel je ze via Internet, vaak bij vrouwelijke religieuzen.

Als broodliefhebber (ik kan veel lekker eten missen, maar van mijn boterham blijf je af) ben ik blij met de, ook religieuze, waarde van het brood. Het gaat terug naar de graankorrel die in de aarde kiemt en uitgroeit tot een vrucht: een slanke aar rijk gevuld met nieuwe graankorrels. Die gemalen, gemengd met water, gekneed en gebakken, ons dagelijks brood worden. Ook dat gedenken we op Witte Donderdag. Ik vind het een heerlijk feest. Voor mij zou zitten aan die tafel, zien hoe het brood gebroken en mij liefdevol aangereikt wordt, het paradijs kunnen zijn.

T.S.